

Kommittédirektiv

Genomförande av EU-direktivet om ändring av direktivet om europeiska företagsråd

Beslut vid regeringssammanträde den 3 september 2026

Sammanfattning

En särskild utredare ska analysera och föreslå hur EU-direktivet om ändring av direktivet om europeiska företagsråd (ändringsdirektivet) ska genomföras i svensk rätt. Syftet med ändringsdirektivet är att hantera identifierade brister i direktivet om europeiska företagsråd och därigenom öka effektiviteten i ramverket för information och samråd med arbetstagare.

Utredaren ska

- analysera hur svensk rätt förhåller sig till ändringsdirektivet, och
- lämna nödvändiga författningsförslag och vid behov föreslå andra åtgärder som är nödvändiga för att genomföra ändringsdirektivet.

Endast förslag som är nödvändiga för att genomföra ändringsdirektivet ska lämnas. Som utgångspunkt ska utredaren i sina bedömningar och förslag värna grundläggande arbetsrättsliga och processrättsliga principer, företagens konkurrenskraft och den svenska arbetsmarknadsmodellen med respekt för arbetsmarknadens parter autonomi respektive deras rätt att förhandla om och ingå kollektivavtal.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2027.

Uppdraget att analysera och föreslå hur ändringsdirektivet ska genomföras i svensk rätt

Ett europeiskt företagsråd är ett forum för dialog mellan företagsledning och arbetstagare i vissa stora företag som verkar inom EU och regleras i lagen (2011:427) om europeiska företagsråd. De närmare riktlinjerna för informations- och samrådsförfarandet fastställs i ett avtal mellan parterna.

Lagen om europeiska företagsråd genomför Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/38/EG av den 6 maj 2009 om inrättande av ett europeiskt företagsråd eller ett förfarande i gemenskapsföretag och grupper av gemenskapsföretag för information till och samråd med arbetstagare (direktivet om europeiska företagsråd) i svensk rätt. Direktivet om europeiska företagsråd gäller företag eller företagsgrupper som har minst 1 000 anställda totalt, och minst 150 anställda i vardera minst två olika medlemsstater.

I syfte att hantera identifierade brister i direktivet om europeiska företagsråd och därigenom öka effektiviteten i ramverket för information till och samråd med arbetstagare på gemenskapsnivå antogs 2025 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2025/2450 av den 26 november 2025 om ändring av direktiv 2009/38/EG vad gäller inrättandet av europeiska företagsråd och deras verksamhet och effektiv tillämpning av rättigheterna till gränsöverskridande information och samråd (ändringsdirektivet). Ändringsdirektivet reviderar vissa bestämmelser om informations- och samrådsförfarandet samt inrättandet och finansieringen av europeiska företagsråd och skyddet av deras medlemmar. Ändringsdirektivet innehåller bestämmelser som syftar till att eftersträva en jämn könsfördelning vid val av ledamöter till företagsråden. Ändringsdirektivet innehåller också bestämmelser om tillhandahållande av information i förtroende och underlåtenhet att överlämna information, tillgång till rättsliga och administrativa förfaranden samt sanktioner.

Ändringsdirektivet ska vara genomfört i svensk rätt senast den 1 januari 2028. Huvuddelen av bestämmelserna ska tillämpas från och med den 2 januari 2029. Vissa bestämmelser ska dock tillämpas redan från och med den 2 januari 2028.

Utredaren ska därför

- analysera hur svensk rätt förhåller sig till ändringsdirektivet, och

- lämna nödvändiga författningsförslag och vid behov föreslå andra åtgärder som är nödvändiga för att genomföra ändringsdirektivet.

Endast förslag som är nödvändiga för att genomföra ändringsdirektivet ska lämnas. Som utgångspunkt för att genomföra ändringsdirektivet i svensk rätt gäller att den svenska arbetsmarknadsmodellen ska värnas med respekt för arbetsmarknadens parter autonomi respektive deras rätt att förhandla om och ingå kollektivavtal. Utredaren ska i sina bedömningar och förslag särskilt värna grundläggande arbetsrättsliga och processrättsliga principer, företagens konkurrenskraft och behovet av att minska de administrativa bördorna samt det befintliga svenska regelverket om bland annat företagshemligheter, arbetsmarknadens parter rätt att förlikas samt rättegången och rättegångskostnader i arbetstvister.

För de fall förslagen innebär eller medför en administrativ börda för företag eller andra aktörer eller kan innebära en försämrad konkurrenskraft, bör utgångspunkten vara att EU-lagstiftning ska införas på miniminivå i nationell rätt (jfr bet. 2018/19:NU7, rskr. 2018/19:166).

Konsekvensbeskrivningar

Utredaren ska i enlighet med kommittéförordningen (1998:1474) och förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar analysera och redovisa konsekvenserna av förslagen. Utredaren ska särskilt redovisa de konsekvenser som förslagen kan få för arbetsgivare och arbetstagare. Utredaren ska även särskilt redovisa förslagets påverkan på företagens tillväxt, konkurrenskraft och innovations- och omställningsförmåga. Utredaren ska redovisa hur förslagen förhåller sig till Sveriges internationella åtaganden. Utredaren bör vidare beakta ett jämställdhetsperspektiv i konsekvensutredningen.

Kontakter och redovisning av uppdraget

Utredaren ska hålla sig informerad om och beakta relevant arbete som pågår inom Regeringskansliet, utredningsväsendet och EU. Utredaren ska i den utsträckning det är lämpligt inhämta synpunkter från relevanta myndigheter, organisationer och företag samt särskilt konsultera och involvera arbetsmarknadens parter. Utredaren ska också bevaka hur ändringsdirektivet genomförs i andra medlemsstater, särskilt de nordiska medlemsstaterna.

Utredaren ska dokumentera och redovisa författningsförslagen i förhållande till ändringsdirektivet i ett förklarande dokument där det framgår på vilket sätt dessa bestämmelser tillsammans med eventuell befintlig lagstiftning genomför ändringsdirektivet i svensk rätt.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2027.

(Arbetsmarknadsdepartementet)